

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 476/2021
21.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Миљковић, адвокат из ..., против тужених ББ из ... и ВВ из ..., које заступа пуномоћник Зоран Ђорђевић, адвокат из ..., ради утврђења права службености, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 5073/2019 од 27.08.2020. године, на седници одржаној 21.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 5073/2019 од 27.08.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 5073/2019 од 27.08.2020. године, преиначена је пресуда Основног суда у Нишу П 9506/17 од 31.08.2018. године, тако што је усвојен тужбени захтев, па је утврђено да тужилац АА из ... има право службености пролаза до своје кп.бр. .. КО ..., преко североисточног дела кп.бр. .. КО ... у дужини од 10 м и ширини од 1,5 м, преко југозападног дела кп.бр. .. КО ... у дужини од 20 м и ширини од 1,5 м, обе власништво туженог ББ из ... и преко североисточног дела кп.бр. .. КО ... у дужини од 12 м и ширини од 1,5 м, власништво туженог ВВ из ..., што су тужени дужни да признају и дозволе тужиоцу несметан пролаз. Обавезани су тужени да на име накнаде трошкова поступка солидарно исплате тужиоцу износ од 449.029,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени су благовремено изјавили ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 и 55/14), па је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Другостепени суд је ценио наводе тужиоачеве жалбе и правилност и законитост првостепене пресуде, у односу на донету одлуку о постављеном тужбеном захтеву, у оквиру његових граница, и у оквиру граница испитивања жалбе, па нема ни битне повреде учињене у другостепеном поступку у смислу члана 374. став 1. ЗПП, у вези члана 211. ЗПП на које се неосновано указује у ревизији. Ово стога што су тужбом обухваћена лица власници послужног добра која се противе вршењу службености пролаза, због чега није морао бити обухваћен и власник послужног добра који се томе не противи, јер се ради о утврђењу, а не конституисању права службености, те околност што тужбом он није обухваћен, нема значај битне повреде поступка која би могла представљати основан ревизијски разлог, будући да другостепена пресуда садржи јасне и непротивречне разлоге за донету одлуку о тужбеном захтеву.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је власник 1/2 кп.бр. .. КО ..., на основу уговора о купопродаји закљученог са продавцем ГГ из ... дана 12.07.2010. године. Тужени ББ је власник кп.бр. .. и .., а тужени ВВ је власник кп.бр. .. КО Парцела тужиоца нема излаз на јавни пут. Сада пок. ДД, правни претходник ГГ је за долазак до своје парцеле користио пут, односно пешачку стазу која пролази кроз парцеле тужених и тим путем је преносио грађевински материјал за изградњу викендице на кп.бр. .. коју изградњу је започео 1980. године. Пок. ДД је преминуо 2001. године. Након што је тужилац купио парцелу 2010. године, тужени су на својим парцелама на више места поставили препреке од дрвета и жице, тако да пролазак тим путем више није могућ. Решењем Основног суда у Нишу П 13750/10 од 14.03.2010. године утврђено је да је тужени ББ извршио сметање поседа према тужиоцу АА тако што је подигао дрвене барикаде на путу преко своје кп.бр. .., којим је тужилац пролазио да би стигао до своје кп.бр. .. и наложено је уклањање наведених препрека. Према налазу вештака геодетске струке, приступ до парцеле тужиоца је могућ са две стране: преко парцела тужених, које на лицу места представљају шуму, и преко кп.бр. .. и .., које представљају пашњак и виноград. Према истом налазу, траса која води преко парцела тужених је повољнија јер пролази кроз шуму и савлађује мању висинску разлику у односу на другу трасу која осим тога пролази кроз пољопривредно земљиште.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиоца, налазећи да се правни претходник тужиоца није у периоду од 2001. до 2010. године користио службеношћу, а да су се власници послужног добра постављањем препрека 2010.године успротивили вршењу службености, због чега су се стекли услови прописани одредбом члана 58. став 1. ЗОСПО. Међутим, другостепени суд није прихватио правни закључак првостепеног суда јер из утврђеног чињеничног стања јасно и недвосмислено произлази да су испуњени услови из члана 54. став 1. Закона о основама својинскоправних односа који се односе на стицање права службености по основу одржаја, док нису испуњени услови прописани одредбом члана 58. став 1. ЗОСПО за престанак права службености пролаза тужиоца, због чега је приначио првостепену одлуку и усвојио тужбени захтев.

По оцени Врховног касационог суда одлука другостепеног суда је, супротно наводима ревизије, заснована на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 54. став 1. Закона о основама својинскоправних односа („Службени лист СФЈР“, бр. 6/80, 36/90, „Сл. лист СРЈ“, број 29/96 и „Сл. гласник РС“, број 115/05), прописано је да се стварна службеност стиче одржајем када је власник повласног добра фактички остваривао службеност за време од 20 година, а власник послужног добра се томе није противио. Према члану 58. став 1. истог закона, стварна службеност престаје ако се власник послужног добра противи њеном вршењу, а власник повласног добра три узастопне године није вршио своје право.

Сагласно наведеном, код неспорне чињенице да је у тренутку када је ГГ постао власник повласног добра, право службености већ било стечено одржајем јер је вршено дуже од 20 година, чему се власници послужних добара нису противили, нити су се противили за све време власништва ГГ, то противљење власника послужних добара извршено тек 2010. године, након што је тужилац купио повласно добро, није довело до престанка права службености, јер се период невршења из наведеног члана од 3 године рачуна од момента извршеног акта противљења власника послужног добра, на шта је тужилац реаговао најпре подношењем тужбе због сметања поседа, а затим и подношењем тужбе у овом спору (све у току 2010. године). Супротно наводима ревизије, правилан је закључак другостепеног суда да чак и ако службеност није била вршена у периоду од девет година, колико је ГГ био власник повласног добра, у тренутку када је повласно добро продао тужиоцу услови за престанак службености не би били испуњени јер није протекао ни рок из члана 58. став 3. ЗОСПО, а ревиденти ни у ревизији не споре да је још за време власништва над повласним добром пок.ДД, установљено право службености на послужном добру тужених. Како истовремено морају да постоје и противљење власника послужног добра и невршење права власника повласног добра, то је правилном применом материјалног права побијаном одлуком одлучено о праву тужиоца.

На основу изнетог, применом одредбе члана 414. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Како трошкови састава одговора на ревизију по оцени Врховног касационог суда нису били нужни за вођење ове парнице, то је сходно члану 154. став 1. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић